

ET FORSKNINGSMÆSSIGT OVERBLIK OVER BØRNS TRIVSEL I DELEORDNINGER - KONSEKVENSER FOR FORSTÅElsen AF BØRNS RET TIL BEGGE FORÆLDRE

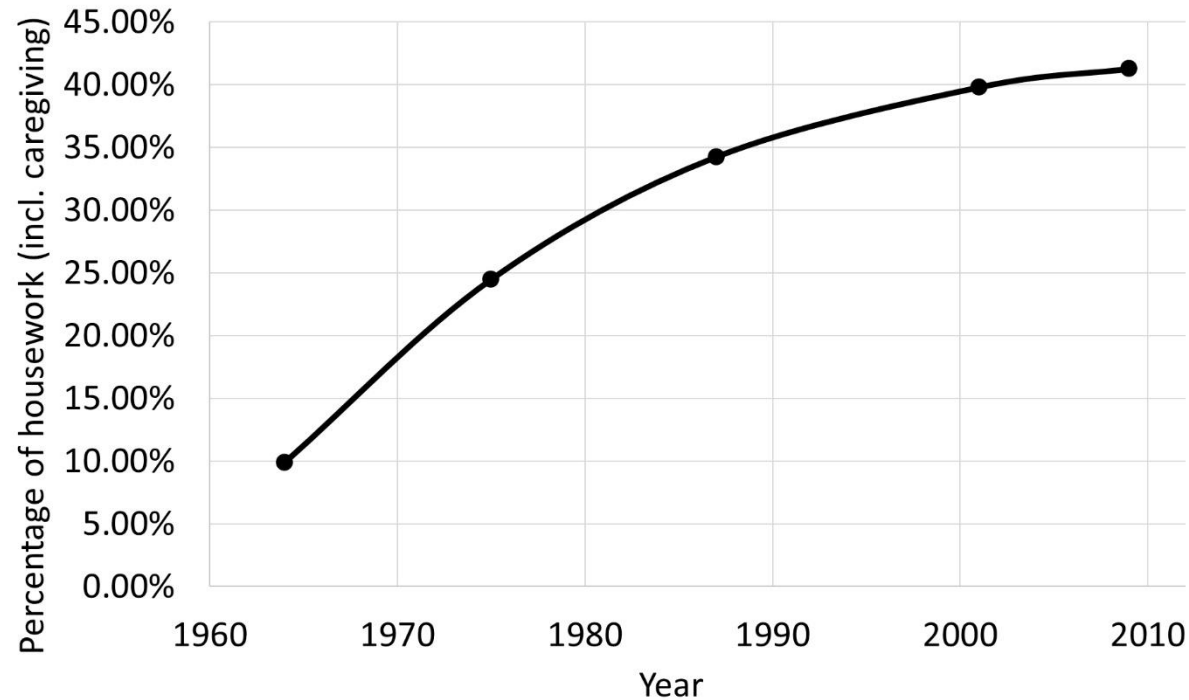
Overordnet spørgsmål:

Hvordan er sammenhængen mellem forskning i samværsordninger og lov/praksis i Danmark? Varetager vi barnets ret til begge forældre?

Artikel: Sandberg, K. (2023). Shared parenting and father involvement after divorce in Denmark. *Frontiers in Psychology*, 14, 1223574. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1223574>

OMSORGSFORDELING

Hvordan har fædrenes andel af pligterne i hjemmet (herunder omsorg) ændret sig?

Andel af husarbejde i 2018: 46%

Andel af primær omsorg i 2018: 38-39% (men 47% på dage, hvor man er med barnet)

SKILSMISSE/OPHØR AF PARTNERSKAB

Hvem tager sig af børnene efter skilsmisse/ophør af partnerskab?

Bopæl:

- 2010: Bopæl hos mor i 88-100% af tilfældene, afhængigt af barnets alder.
- 2022: Mor (52%), far (6%), delt (41%)
 - Dvs. 89% af børn uden delt bopæl, bor hos mor

Samvær/omsorgstid (beregnete estimer):

- 2011: Fædre står for ca. 20%
- 2021: Fædre står for 25-35% afhængigt af barnets alder.
- Fordeling er 20-30 år efter samfundsudvikling.

Hvorfor er det så skævt?

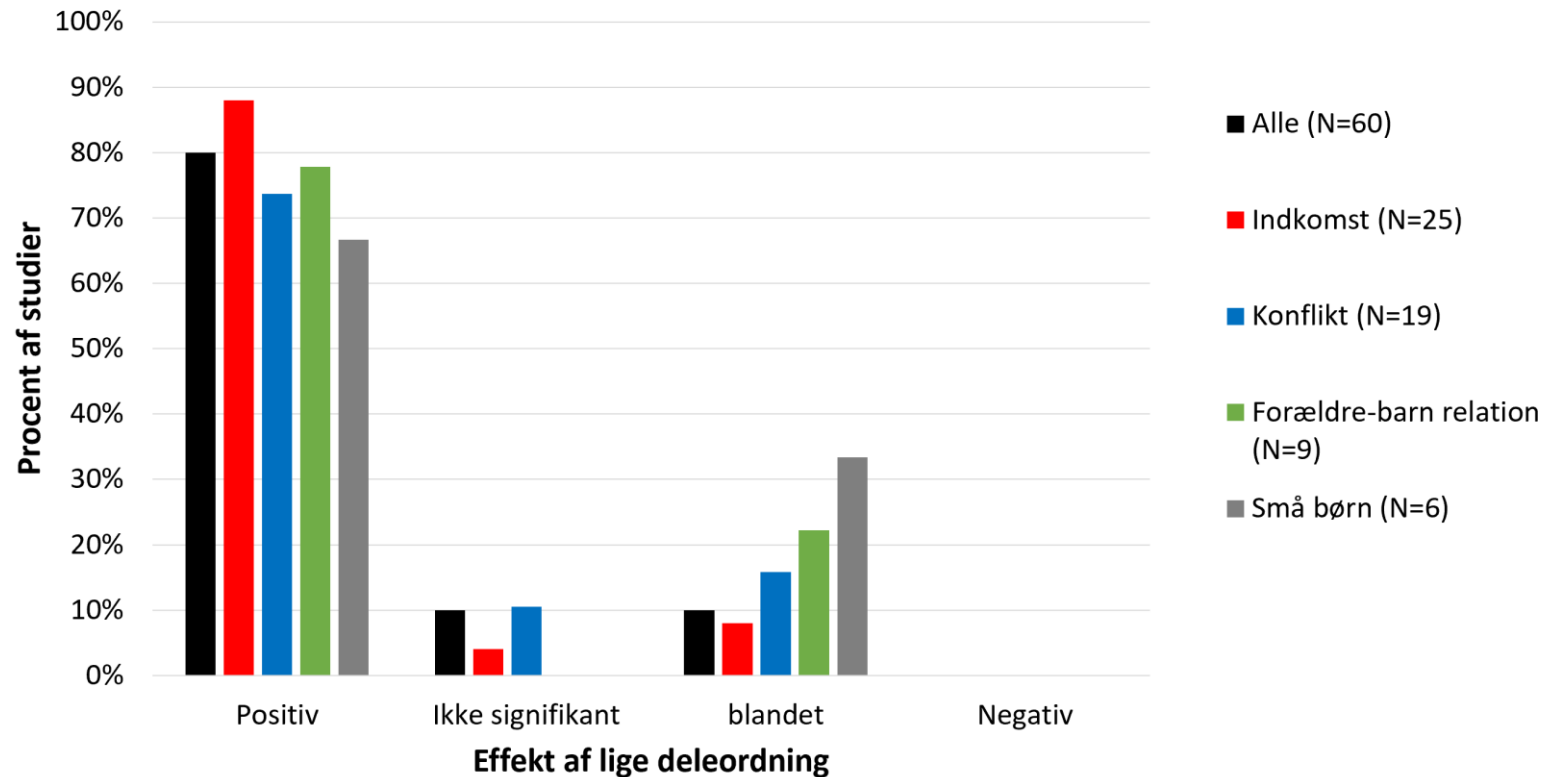
LOV OG RETNINGSLINJER

- Forældreansvarsloven: kun delt bopæl ved enighed
- Forældreansvarsvejledningen: særlige krav for lige ordninger, herunder krav om et velfungerende samarbejde og alder skal tages i betragtning
- Familieretshuset: Retningslinjer flugter med den konservative fløj internationalt

Resultat: 80-85% af børn udelukkes fra lige ordninger, hvis man følger konservative anbefalinger

HVAD SIGER FORSKNINGEN?

Generelt findes evidens for fordele ved lige deleordninger – også når der tages højde for faktorer, der ofte bruges til at udelukke ordningerne i det nuværende system

KONSENSUS OG KAUSALITET

I en konsensuserklæring (Warshak, 2014) fra 110 forskere/eksperter (heraf 7 i Norden, ingen i Danmark) fremhæves det, at:

- Lige deleordninger bør være udgangspunktet for de fleste familier (som naturligvis konkret kan afviges fra).
- Også i tilfælde af konflikt (hvor fokus skal være konfliktreduktion)
- Også for små børn.

Et ekspertpanel konkluderede (Braver & Lamb, 2018), at:

- fordelene ved lige deleordninger ikke længe kan betvivles.
- lige deleordninger bør være det lovmæssige udgangspunkt (de fleste – men ikke alle – erklærede sig enige i dette)

Et studie i forbindelse med lovændring i Spanien fandt, at de positive effekter af lige tid var kausale (Fernandez-Kranz & Nollenberger, 2022)

HVAD ØNSKER BØRN?

- USA i 1990'erne: Børn ønsker generelt lige eller næsten lige ordninger, men får skæve.
- Danmark ca. 2010 (VIVE): Op til 30-40% af børn i skæve ordninger ønsker mere kontakt med deres far.

Norge 2024:

- Den helt lige ordning ønskes næsten lige så ofte som alle andre ordninger tilsammen
- Men den hyppigst udbredte er skæv ordning med bopæl hos mor

AFSLUTNING

Lige deleordninger er naturligvis ikke det bedste for alle børn, men:

Tusindvis af danske børn placeres sandsynligvis i ordninger, de ikke selv ønsker og som kan forventes at have en negativ indflydelse på deres trivsel.

Bør vi ændre vores syn på lige deleordninger? Er de i udgangspunktet barnets sikkerhed for to mulige gode omsorgsrelationer?

Hvad kan man gøre lovmæssigt?

REFERENCER

Referencer forefindes generelt i:

Sandberg, K. (2023). Shared parenting and father involvement after divorce in Denmark. *Frontiers in Psychology*, 14, 1223574. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1223574>

Læs/hør mere:

Berlingskes podcast Pilestræde: <https://www.berlingske.dk/indland/skilsmissesforsker-er-ikke-i-tvivl-om-hvilken-deleordning-der-er-bedst-for>

24 Spørgsmål til professoren med Lone Frank: <https://www.weekendavisen.dk/24spoergsmaal/ligeligt-delte-boern-leger-bedst>

Dansk Psykologforenings fagmagasin P: <https://www.dp.dk/p-psykologernes-fagmagasin/artikler/psykolog-boer-lige-deleordninger-vaere-standardanbefalingen-ved-brud-i-parforhold/>

Andre, nævnte referencer:

Braver, S. L., & Lamb, M. E. (2018). Shared Parenting After Parental Separation: The Views of 12 Experts. *Journal of Divorce & Remarriage*, 59(5), 372–387. <https://doi.org/10.1080/10502556.2018.1454195>

Fernandez-Kranz, D., & Nollenberger, N. (2022). The impact of equal parenting time laws on family outcomes and risky behavior by teenagers: Evidence from Spain. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 195, 303–325. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2022.01.001>

Warshak, R. A. (2014). Social science and parenting plans for young children: A consensus report. *Psychology, Public Policy, and Law*, 20(1), 46–67. <https://doi.org/10.1037/law0000005>